

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
38-114 NIEBYLEC
woj. podkarpackie
GOPS.032.55.2026

Niebylec, 12-03-2026

Pan

Eryk Trojanowski
Wójt Gminy Niebylec
38-114 Niebylec.170

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu przekazuje w załączeniu sprawozdanie, które do 31 marca 2025 r. należy przekazać Radzie Gminy:

1. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2025 oraz potrzeby w zakresie wspierania rodziny na 2026 rok.

Z up. Wójta
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niebylcu
mgr Alicja Dopart

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
i systemu pieczy zastępczej za rok 2025.
oraz potrzeby w zakresie wspierania rodziny na rok 2026.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) realizuje zadania Gminy wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez realizację zadań własnych Gminy w obszarze wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej. Działania te obejmują m.in. opracowanie i wdrażanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Niebylec na lata 2025-2027 zwanego dalej „Programem”.

Organizacja wspierania rodziny przeżywającej problemy opiekuńczo – wychowawcze:

Działania na rzecz rodzin doświadczających trudności opiekuńczo - wychowawczych mają charakter planowy i ukierunkowane są na poprawę ich funkcjonowania oraz wzmocnienie zdolności do właściwego sprawowania opieki nad dziećmi.

Zgodnie z przepisami Ustawy (art.179 ust. 1), Wójt Gminy do dnia 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz informuje o potrzebach na kolejny rok.

Do zadań własnych gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (art. 176 Ustawy) należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 ponoszonych przez rodziny wspierające (zgodnie z art. 30 i 31 Ustawy),
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizacja

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Niebylec na lata 2025-2027 r. został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Niebylec Nr IX/93/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r. Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Głównym celem „Programu” jest poprawa sytuacji społecznej rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków poprawy jakości życia oraz możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi trudnościami. Wśród działań ukierunkowanych na wspieranie rodzin w dążeniu do poprawy swojego funkcjonowania znajdują się:

- rozpoznanie potrzeb i problemów rodziny,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych,
- troska o zdrowie dzieci oraz rodziców, w tym edukacja prozdrowotna,
- zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej oraz dążenie do powrotu dzieci do rodziny biologicznej,
- zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, pedagogicznego, logopedycznego, prawnego),
- wzmacnianie kompetencji rodzicielskich,
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych w sytuacjach kryzysowych (przemoc, uzależnienia),
- działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwały Nr XXVI/157/2013 Rady Gminy Niebylec z dnia 1 marca 2013 roku w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu do podejmowania działań w zakresie pieczy zastępczej, praca z rodziną jest realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu.

Formy realizacji:

1. Diagnoza i współpraca instytucjonalna.

W celu rozpoznania i analizy problemów występujących w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi pracownicy socjalni na bieżąco współpracują z:

- dyrektorami szkół, wychowawcami, nauczycielami, pedagogami i psychologami,
- kuratorami sądowymi, policją,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Działania te mają na celu wypracowanie spójnego systemu wsparcia oraz wczesne reagowanie na pojawiające się trudności.

2. Działania profilaktyczne

W celu zapobiegania dysfunkcjom rodzinnym pracownicy GOPS współpracują z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punktem Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- kuratorami sądowymi, policją oraz szkołami.

Współpraca pozwala na podejmowanie skoordynowanych działań profilaktycznych i interwencyjnych.

3. Zabezpieczenie potrzeb bytowych rodzin

GOPS w Niebylcu realizuje wsparcie materialne i socjalne poprzez:

- dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach w formie gorącego posiłku,
- udzielanie pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021–2027 we współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie,
- przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- realizację świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- przyznawanie stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

4. Dostęp do poradnictwa specjalistycznego

Rodziny przeżywające trudności wychowawcze mogą korzystać z:

- wsparcia asystenta rodziny i pracowników socjalnych,
- poradnictwa prawnego – bezpłatne dyżury w każdy poniedziałek w siedzibie GOPS,
- wsparcia psychologicznego – dwa razy w miesiącu w ramach Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie,
- warsztatów „Warsztaty dla dobrych rodziców” organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Rodziny są również informowane o możliwości skorzystania z pomocy w:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Strzyżowie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie,
- Ośrodku Pomocy dla Ofiar Pokrzywdzonych Przystępstwem w Strzyżowie,
- placówkach leczenia uzależnień w Rzeszowie, Krośnie i Strzyżowie.

W razie potrzeby mediacji GOPS informuje o możliwości skorzystania z mediatorów wpisanych na listę Sądu Okręgowego w Rzeszowie oraz działających przy Wyższej Szkole Inżyniersko-Ekonomicznej w Rzeszowie.

Pieczna zastępcza i wydatki Gminy

Zgodnie z art. 191 ust. 9 pkt 1–3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina ponosi koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku,
- 30% w drugim roku,
- 50% w trzecim roku i latach kolejnych.

W 2025 roku z terenu Gminy Niebylec **nie umieszczono żadnego nowego dziecka w pieczy zastępczej**. Koszt z tytułu 2 umieszczonych wcześniej dzieci w roku ubiegłym wyniósł **27 539,84 zł (50% średnich miesięcznych wydatków poniesionych na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej)**. Obecnie w pieczy zastępczej przebywa **1 dziecko z terenu Gminy Niebylec**.

W ramach programu „Asystent rodziny w 2024 r.” Gmina otrzymała dotację z Funduszu Pracy w wysokości **14 291,93 zł**, natomiast ze środków własnych gminy oraz dotacji celowej wydatkowano **46 580,13 zł**.

Praca asystenta rodziny w 2025 roku

W 2025 roku wsparciem asystenta rodziny objętych było **10 rodzin**, z czego **7 rodzin współpracowało dłużej niż rok**.

Asystent pracował z **10 rodzinami, w tym:**

- W 7 rodzinach ustanowiony był kurator sądowy, z którymi asystent współpracował.
- 5 rodzin zostało zobowiązanych do współpracy z asystentem przez Sąd Rodzinny.

Najczęstsze powody przyznania asystenta rodziny:

- niewydolność wychowawcza – 10 rodzin,
- niezaradność życiowa – 8 rodzin,
- bezrobocie – 6 rodzin,
- długotrwała choroba – 2 rodziny,
- problem alkoholowy – 2 rodziny.

Problemy te często współwystępowały w tych samych rodzinach. W rodzinach objętych asystenturą w 2025 r. wychowywało się **22 dzieci**.

Praca z rodziną prowadzona była na podstawie **indywidualnego Planu Pracy z Rodziną**, stworzonego wspólnie z rodziną. Plan uwzględniał zarówno cele instytucjonalne, jak i cele wskazane przez samą rodzinę.

Asystent rodziny sporządzał okresowe oceny sytuacji rodziny (nie rzadziej niż co 6 miesięcy) i przekazywał do Dyrektora GOPS. W przypadku rodzin objętych nadzorem sądowym, asystent regularnie składał sprawozdania do Sądu Rodzinnego w Strzyżowie.

Praca asystenta polega na:

- bezpośrednim wsparciu rodziny w codziennym funkcjonowaniu,
- diagnozowaniu potrzeb dzieci i rodziców,
- wzmacnianiu kompetencji wychowawczych rodziców,
- współpracy ze szkołami, ośrodkami szkolno – wychowawczymi, sądem, kuratorami, poradcami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- zapobieganiu umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Asystent rodziny jest zatrudniony w wymiarze **3/4 etatu**, w ramach którego realizuje zadania polegające na bezpośredniej pracy z rodziną, monitorowaniu sytuacji dzieci oraz współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę.

W 2025 roku asystent rodziny uczestniczył w:

- superwizjach grupy diagnostyczno-pomocowej;
- wizytach studyjnych w województwie lubelskim oraz świętokrzyskim,
- spotkaniach Sieci Asystentów Rodziny,
- dwudniowym wydarzeniu „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego pn. „Drugie skrzydła – siła pieczy zastępczej”

a także odbył szkolenia:

- „Metodyka i dokumentacja asystenta rodziny - krok po kroku”,
- „Bezpieczeństwa i higieny pracy” (BHP),
- „Jak skutecznie budować system wsparcia rodziny?”,
- „Przemoc domowa – dlaczego tak trudno ją powstrzymać?”

Rodziny wspierające

Zgodnie z art. 29 i 30 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej GOPS informuje o potrzebie pozyskania rodzin wspierających poprzez:

- ogłoszenia na stronie internetowej Gminy Niebylec,
- informacje w budynku GOPS,
- przekazywanie informacji radnym, sołtysom oraz uczestnikom sesji Rady Gminy.

Rodzina wspierająca współpracuje z asystentem rodziny i pomaga rodzinie przeżywającej trudności m.in. w:

- opiece i wychowaniu dzieci,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- kształtowaniu ról społecznych.

Jej zadaniem nie jest wyręczanie rodziny, lecz aktywne wspieranie jej w przezwyciężaniu trudności.

Pomimo podejmowanych działań informacyjnych dotyczących możliwości pełnienia funkcji rodziny wspierającej, nadal utrzymuje się problem z pozyskaniem kandydatów do tej formy wsparcia. Informacje były rozpowszechniane w sposób szeroki i systematyczny, jednakże dotychczas nie zgłosiły się osoby chętne do podjęcia tej roli.

W tej sytuacji szczególnie istotne jest utrzymanie zatrudnienia asystenta rodziny na terenie Gminy Niebylec, który stanowi kluczowe ogniwo systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Potrzeba rozwoju infrastruktury wsparcia

W dniu 1 marca 2024 r. w Gminie Niebylec uruchomiono żłobek samorządowy dla dzieci do lat trzech, co znacząco umożliwiło dostęp do opieki nad najmłodszymi dziećmi.

Istnieje jednak potrzeba rozwoju infrastruktury wsparcia dziennego również dla dzieci w wieku szkolnym. W szczególności zasadne byłoby rozważenie utworzenie **placówki z elementami świetlicy socjoterapeutycznej**.

W pracy asystenta rodziny zauważalna jest rosnąca potrzeba stworzenia placówki, która zapewniałaby:

- opiekę po zajęciach szkolnych,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego,
- zajęcia sportowe i rozwijające zainteresowania,
- wsparcie socjoterapeutyczne dla dzieci z trudnościami emocjonalnymi i wychowawczymi,
- konstruktywne formy spędzania czasu wolnego bez ekranów.

Szczególnym problemem obserwowanym w rodzinach jest nadmierne korzystanie przez dzieci z urządzeń elektronicznych, co prowadzi do:

- uzależnień,
- problemów z koncentracją,
- trudności w regulacji emocji,
- nasilonych konfliktów rodzinnych,
- zaburzeń zachowania.

Część rodziców ma trudności z regularnym dojazdem na terapię do Strzyżowa, co ogranicza dostępność pomocy specjalistycznej.

Z uwagi na powyższe utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej w Gminie Niebylec stanowiłoby istotne i **systematyczne, całoroczne wsparcie o charakterze ciągłym** dla rodzin z dziećmi w wieku szkolnym, uzupełniając tym samym lokalny system pomocy rodzinie. Placówka spełniałaby rolę zapobiegawczą, stanowiąc realną alternatywę dla pieczy zastępczej poprzez wczesne wsparcie dziecka i rodziny w środowisku pozadomowym. **Służyłaby większej liczbie dzieci jednocześnie.**

Podsumowanie

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku na terenie Gminy Niebylec była ukierunkowana na wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, zapobieganie kryzysom oraz minimalizowanie ryzyka umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Asystent rodziny poprzez bezpośrednią pracę w środowisku domowym rodzin, współpracę z instytucjami oraz systematyczny monitoring sytuacji dzieci,

podejmował działania mające na celu poprawę funkcjonowania rodzin oraz wzmacnianie ich samodzielności. Równocześnie pracownicy socjalni GOPS prowadzili szeroko rozumianą pracę socjalną oraz działania profilaktyczne i interwencyjne we współpracy z lokalnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny i dziecka.

Należy podkreślić, że istotnym elementem działań profilaktycznych jest zapewnienie rodzinom możliwości korzystania ze wsparcia asystenta rodziny. Brak podejmowania takich działań może prowadzić do pogłębiania się kryzysów w rodzinach, a w konsekwencji do umieszczenia dzieci w systemie pieczy zastępczej. Wiąże się to ze wzrostem kosztów ponoszonych przez Gminę na ich utrzymanie zgodnie z określonymi w ustawie wartościami procentowymi.

Jednocześnie utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej stanowiłoby istotne uzupełnienie dotychczas podejmowanych działań, zapewniając dzieciom bezpieczne środowisko rozwoju poza domem oraz wzmacniając oddziaływanie wychowawcze i profilaktyczne.

ASYSTENT RODZINY

Agnieszka Karnas-Piwko
mgr Agnieszka Karnas-Piwko